



يا الله، عياش بن ابى ربيعه را نجات بده؛ يا الله، سلمه بن هشام را نجات بده؛ يا الله، وليد بن وليد را نجات بده؛ يا الله، مؤمنان ضعيف را نجات بده؛ يا الله، قهر و غضبت را بر قوم مُصْر نازل كن و آنان را دچار خشكسالى مانند خشكسالى دوران يوسف بگردان.

از ابوهريره رضى الله عنه روايت است كه مى گويد: هرگاه رسول الله صلى الله عليه وسلم از ركوع ركعت آخر نماز سرش را بلند مى كرد، چنين مى فرمود: «اللَّهُمَّ أَنْجِ عِيَّاشَ بْنَ أَبِي رَبِيعَةَ، اللَّهُمَّ أَنْجِ سَلَمَةَ بْنَ هِشَامٍ، اللَّهُمَّ أَنْجِ الْوَلِيدَ بْنَ الْوَلِيدِ، اللَّهُمَّ أَنْجِ الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ، اللَّهُمَّ اشْدُدْ وَطْأَتَكَ عَلَى مُصْرَ، اللَّهُمَّ اجْعَلْهَا سِنِينَ كَسِينِي يُوسُفَ». «يا الله، عياش بن ابى ربيعه را نجات بده؛ يا الله، سلمه بن هشام را نجات بده؛ يا الله، وليد بن وليد را نجات بده؛ يا الله، مؤمنان ضعيف را نجات بده؛ يا الله، قهر و غضبت را بر قوم مُصْر نازل كن و آنان را دچار خشكسالى مانند خشكسالى دوران يوسف بگردان». و رسول الله صلى الله عليه وسلم مى فرمود: «غِقَاؤُ عَقَرِ اللَّهِ لَهَا، وَأَسْلَمُ سَالَمَهَا اللَّهُ»: «الله قبیله غفار را مورد آمرزش قرار دهد و قبیله اسلم را سلامت دارد». ابن ابى زناد از پدرش نقل نموده كه مى گويد: همه اينها در نماز صبح بود.

[صحيح است] [متفق عليه]

وقتی رسول الله صلى الله عليه وسلم سرش را از ركوع ركعت آخر نماز صبح بلند مى كرد، چنين مى فرمود: "يا الله، عياش بن ابى ربيعه را نجات بده؛ يا الله، سلمه بن هشام را نجات بده؛ يا الله، وليد بن وليد را نجات بده؛ يا الله، مؤمنان ضعيف را نجات بده؛" اين عده از صحابه كه رسول الله صلى الله عليه وسلم برايشان دعا كرد تا الله متعال آنها را از عذاب و شکنجه نجات داده و خلاص نمايد، در مکه به دست كافران اسير بودند. عياش بن ابى ربيعه برادر مادري ابوجهل بود كه ابوجهل در مکه او را زندانى کرده بود؛ سلمة بن هشام برادر ابوجهل بود كه از ابتدا اسلام آورده بود و در راه الله شکنجه شد و او را از مهاجرت بازداشتند؛ و وليد بن وليد برادر خالد بن وليد بود كه در مکه محبوس بود و در نهايت آزاد شد. سپس رسول الله صلى الله عليه وسلم مى فرمايد: "يا الله، قهر و غضبت را بر قوم مُصْر نازل كن و آنان را دچار خشكسالى مانند خشكسالى دوران يوسف بگردان" يعنى: پروردگارا عذاب و مجازات خود را بر كفار قريش كه از قبیله مضر بودند نازل نما؛ و قحطى بزرگ هفت ساله يا بيش از آن همانند قحطى زمان يوسف عليه السلام بر آنان مسلط كن. "الوطأة" - كويدن با پا - مطابق اين حديث يکى از صفات الله است، اما سراغ نداريم كه كسى از سلف صالح يا علمای مسلمان آن را در جمله صفات الله برشمرده باشد، بنا بر اين "الوطأة" بر شدت و عذاب حمل مى شود و انتساب آن به الله متعال از اين جهت است كه فعل و تقدير او تعالى مى باشد. والله اعلم. سپس رسول الله صلى الله عليه وسلم مى فرمايد: "غِقَاؤُ عَقَرِ اللَّهِ لَهَا" ممكن است اين عبارت دعای آمرزش باشد يا اخيار و اطلاع از اين مطلب كه الله آنها را مورد آمرزش قرار داده است. همچنين اينكه مى فرمايد: «وَأَسْلَمُ سَالَمَهَا اللَّهُ»؛ اين تعبير نيز مى تواند دعایى باشد، به اين معنى كه الله آنها را سلامت بدارد و به جنگ با آنان فرمان ندهد، يا خبرى باشد به اين معنى كه الله آنها را سلامت داشته و از جنگ با آنان منع کرده است. و به اين دليل دو قبیله ي مذکور ذکر شدند چون قبیله غفار از قديم اسلام آورده بود و اسلم نيز با رسول الله صلى الله عليه وسلم صلح کردند. "ابن ابى زناد از پدرش روايت کرده كه مى گويد: همه اينها در صبح بود". يعنى: وی از پدرش اين حديث را با اين اسناد روايت کرده و بيان داشته كه دعای مذکور در نماز صبح بوده است.



النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

